

НЯХАЙ ЖЫВЕ 1 МАЯ—ДЗЕНЬ МІЖНАРОДНАЙ САЛІДАРНАСЦІ ПРАЦОЎНЫХ, ДЗЕНЬ БРАЦТВА РАБОЧЫХ УСІХ КРАІН!

Пролетарыі усіх краін, еднайцеся!

За сталінскія КАДРЫ

Орган партбюро, рэктарата, камітэта ЛКСМБ,
прафкома і мясцова Беларускага дзяржаў-
нага ўніверсітэта імя В. І. Леніна

№ 10 (196)

Субота, 1 Мая 1954 года

Цана 20 кап.

ЛЕПШЫМ—ІМЯННЫЯ СТЫПЕНДЫ

Слаўны атрад іменных стыпендыятаў нашага ўніверсітэта напоўніўся новымі імёнамі. На падставе загада Міністэрства вышэйшай адукацыі за № 107 ад 8 красавіка 1954 года за выдатную вучобу і актыўны ўдзел у грамадскай рабоце СТЫПЕНДЫІ ІМЯ І. В. СТАЛІНА назначаны:

ГУЗАВАЙ ТАМАРЫ МІХАЙЛАЎНЕ—студэнтцы III курса гістарычна-га факультэта,

ЯКУШЭВУ БАРЫСУ ІВАНОВІЧУ—студэнту III курса біёлага-глебавога факультэта,

ПІЖАВАЙ ВАЛЯНЦІНЕ АЛЕКСАНДРАЎНЕ—студэнтцы III курса геалага-геаграфічнага факультэта,

БАРТАШЭВІЧ ГАЛІНЕ АЛЕКСАНДРАЎНЕ—студэнтцы III курса філа-лагічнага факультэта.

Стыпендыі ІМЯ ПІЧЭГЫ назначаны студэнтам IV курса гістарычна-га факультэта ЯЎГЕНІЮ БАБОСАВУ і АЛЕКСАНДРУ ІГНАЦЕНКА.

Студэнту III курса хімічнага факультэта МІХАІЛУ ГІЛЕВІЧУ назначана стыпендыя ІМЯ XV-ГОДДЗЯ ВЛКСМ.

Пажадаем ім выдатных поспехаў у далейшай вучобе, навукова-даслед-чай рабоце і грамадскай дзейнасці.

ВЯСНА ЧАЛАВЕЦТВА

Не на-звычайнаму моладу і прыгожа выглядае сёння наша родная сталіца... У сягачаснае ўбранне апрануты яе цудоўныя вуліцы і плошчы. Палыхаюць на ветру чырвоныя сцягі, і блакітнае неба раскві-ццалася кумачом сцягоў і лозунгаў. Звіняць, вясёлыя маладыя галасы і пчылынымі дружнымі радамі выходзяць на дэман-страцыю савецкія людзі. Сёння 1 Мая—свята міжнароднай салідарнасці працоў-ных, дзень брацтва рабочых усіх краін.

У росквіце сваіх магутных сіл сустрэ-кае Першамай 1954 года наша соцыйлі-стычная Радзіма. Савецкі народ пад кіраў-ніцтвам Комуністычнай партыі з велізар-ным уздымам ператварае ў жыццё гран-дыёзныя планы комуністычнага будаў-ніцтва.

Паспяхова выконваецца пяты пяцігадо-вы план развіцця СССР, зацверджаны XIX з'ездам Комуністычнай партыі Савец-кага Саюза. У рашэннях вераснёўскага Пленума ЦК КПСС, у настанове Пленума ЦК КПСС «Аб далейшым павелічэнні вытворчасці збожжа ў краіне і аб асваен-ні паліных і абложных зямель» вызна-чана баявая праграма развіцця нашай краіны на сучасным этапе. Велізарнымі, сапраўды бацькоўскімі клопатамі аб са-вецкіх людзях прасякнуты гістарычныя мерапрыемствы партыі і ўрада, накірав-ныя на рашучае палепшанне матэрыяль-нага і культурнага ўзроўню жыцця на-шага народа.

У вяснавы радасны дзень разам з са-вецкімі людзьмі пройдуць у агураванай калоне прыхільнікаў міру 800 мільёнаў чалавек. Гэта ім абавязана чалавецтва не-кагорым паслабленнем міжнароднага на-пружання ў 1953 і бегучым годзе. Гэта дзякуючы іх актыўнай барацьбе расце і пырыцца магутны лагер міру, дэмакратыі і соцыйлізма.

Савецкі Саюз—краіна самай перада-вой навукі і культуры. З года ў год па-мываюцца культурныя каштоўнасці, якія ствараюцца для народа. Савецкі вучоныя, якім прадастаўлены ўсе ўмовы для плённай творчай працы, узбагацілі айчынную навуку буйнейшымі адкрыс-цямі ва ўсіх галінах ведаў, ліквідавалі манополію ЗША ў галіне атамнай энергіі.

У святочных калонах дэманстрантаў пройдзе калектыў старэйшай навучальнай установы рэспублікі—Беларускага дзяр-жаўнага ўніверсітэта імя В. І. Леніна. Но-вымі поспехамі ў вучобе і навуковай ра-боце сустрэкае ён Першамай 1954 года.

Студэнты адзначаюць гэта свята доб-рай і выдатнай вучобай, актыўным удзе-лам у грамадскім жыцці. Гарачае імкнен-не прынесці як мага больш карысці любі-май Радзіме, ушартае праца нараджаюць

сярод іх усё большы лік выдатнікаў вучо-бы. Гордасць універсітэта—сталінскія і імяніныя стыпендыяты. Сёння іх слаўны атрад напоўніўся новымі імёнамі.

Мы святкуем Першамай у дні надрых-тоўкі да летняй экзаменацыйнай сесіі. Наступні гарачыя дні ў студэнцкім жыц-ці. Асабліва ажыўлена зараз у бібліятэках, студэнцкіх перахатываюць свае канспекты, сядзяць у чытальных залах і кабінетах—чытаюць, рыхтуюцца. У гэтыя святоч-ныя дні яны мараць аб тым, каб хутчэй стаць будаўнікамі светлага комуністыч-нага заўтра. Кожны са студэнтаў у дзень 1 Мая абяцае яшчэ лены вучыцца і пра-цаваць, абяцае быць вартым таго вялі-кага імені, якое носіць яго ўніверсітэт.

Паспяхова праходзіць абарона дыплом-ных работ выпускнікамі, якая сведчыць аб тым, што пераважная большасць ды-пламантаў з усёй сур'ёзнасцю адносілася да пяцігадовай вучобы ва ўніверсітэце. Праз некалькі тыдняў яны выйдучь на шырокі прастор жыцця, раз'едуцца ў розныя куткі нашай рэспублікі, станучь выкладчыкамі і навуковымі работнікамі.—Буды-б нас ні паслалі, усюды мы будзем сумленна працаваць на карысць нашай любімай Радзімы,—заяўляюць яны.

Новыя, хвалючыя перспектывы ад-чыняюць перад нашымі вучонымі апош-нія гістарычныя мерапрыемствы партыі і ўрада. Гэта да іх звяртае свой заклік Цэн-тральны Камітэт КПСС:

—Работнікі навукі і тэхнікі! Рухайце ўперад савецкую навуку і тэхніку! Смелей разгортвайце крытыку недахопаў у наву-ковай рабоце! Павышайце ролю савецкай навукі ў развіцці ўсіх галін народнай гаспадаркі, у забеспячэнні далейшага пра-грэсу нашай Радзімы! Паляпшайце пад-рыхтоўку спецыялістаў!

Да новых поспехаў заклікае родная Комуністычная партыя савецкае студэн-цтва.

Гэтыя баявыя заклікі павінны стаць баявой праграмай работы ўсяго калектыва ўніверсітэта. Нашы прафесары і выклад-чыкі адкажучь на іх новымі поспехамі ў навукова-даследчай рабоце, а студэнты —добрай і выдатнай вучобай.

Дэманструючы сёння сваю беззаветную адданасць вялікай Комуністычнай партыі, сваю рашучасць і надалей натхнёна пра-цаваць на карысць любімай Айчыны, мы заяўляем разам з усім савецкім народам:

—Няхай жыве Комуністычная партыя Савецкага Саюза—вялікая натхняючая і кіруючая сіла савецкага народа ў барацьбе за пабудову камунізму!

—Пад сцягам Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна, пад кіраўніцтвам Кому-ністычнай партыі—ўперад да перамогі камунізму!

УНІВЕРСІТЭТ СВЯТОЧНЫ

У маладую, свежую зелень апранаюцца дрэвы сквера. Легкі вясенні вецер калыша сцягі і лозунгі, упрыгожыўшы будынкі ўніверсітэта. У карпусах далазна не змаў-каюць звонкія маладыя галасы, скрозь ад-крытыя вокны ляцяць па вуліцу цудоўныя песні, даносіцца музыка. Калектыў універ-сітэта святкуе Першамай—свята вясны і маладосці.

29 красавіка ў памяшканні Беларускага дзяржаўнага тэатра оперы і балета адбыў-ся агульнаўніверсітэцкі першамайскі вечар.

З дакладам аб міжнародным свяце пра-цоўных выступіў кандыдат гістарычных на-вук Л. С. Абецэдарскі. Пасля ўрачыстай часткі быў паказан балет «Спячая прыга-жуня».

Вечары, прысвечаныя 1 Мая, прайшлі гэ-тымі днямі на факультэтах ўніверсітэта.

Мотапрабегі дружбы

Позна ўвечары 26 красавіка студэнты ўніверсітэта сустрэкалі сваіх дарагіх гас-цей—мотакалону Кіеўскага дзяржаўнага ўніверсітэта. Матацыклісты Кіеўскага ўні-версітэта робяць прабег па маршруту Кіеў—Мінск—Масква—Кіеў. 27 красавіка яны

азнаёміліся з выдатнымі месцамі Мінска, былі прыняты рэктарам нашага ўніверсітэта. На развітанне студэнты БДУ пажадалі сваім кіеўскім сябрам новых поспехаў у вучобе і працы на карысць савецкага на-рода.

Сотні студэнтаў Беларускага дзяржаў-нага ўніверсітэта імя В. І. Леніна сабра-ліся 27 красавіка ля біякорпуса, каб пра-водзіць у далейшую дарогу групу мата-цыклістаў нашага ўніверсітэта. Мотапра-бег прысвечан 300-годдзю ўз'яднання Украіны з Расіяй і святкаванню Першага мая. Мотакалона пройдзе па маршруту Мінск—Кіеў—Пераяслаў-Хмельніцкі—Мінск.

Студэнцкая навуковая канферэнцыя

На працягу трох дзён, з 26 па 28 краса-віка, праходзіла 10-я студэнцкая навуко-вая канферэнцыя СНТ Беларускага дзяр-жаўнага ўніверсітэта імя В. І. Леніна. На канферэнцыі былі зачытаны змястоўныя навуковыя работы студэнтаў, даклады, рэ-фераты.

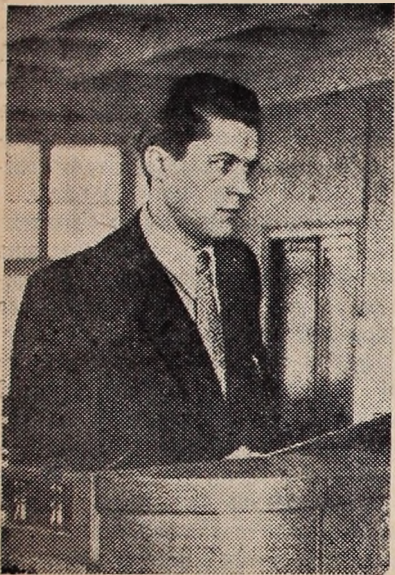
У рабоце канферэнцыі прынялі ўдзел і госці—студэнты хіміфака Літоўскага дзяр-жаўнага ўніверсітэта.

Юнакі і дзяўчаты, наша слаўная савецкая моладзь! Актыўней удзельнічайце ў дзяржаўным, гаспадарчым і культурным будаўніцтве, ва ўсім грамадска-палітычным жыцці краіны! Настойліва авалодвайце ведамі, дасягненнямі перадавой навукі і тэхнікі! Будзьце стойкімі і смелымі ў барацьбе за перамогу вялікай справы камунізму ў нашай краіне!

(З Заклінаў ЦК КПСС да 1 Мая 1954 г.)

ЛЮБОЎ ДА НАВУКІ

26 красавіка ва ўніверсітэце пачалася абарона дыпломных работ. На абарону былі прадстаўлены работы выпускнікоў аддзялення жур-

налістыкі, філалагічнага факультэта.

Адным з першых бліскуча абараніў сваю работу: «Камуністычны друк Францыі ў барацьбе за адзінства нацыянальных і інтэрнацыянальных інтарэсаў працоўных» студэнт V курса аддзялення журналістыкі, Сталінскі стыпендыят Барыс Міцкевіч.

«Гвардзеец навукі» — з любоўю і не без горадасці называюць Барыса яго таварышы па вучобе і працы. І гэта не беспадстаўна. Гады жыцця Барыса Міцкевіча ва ўніверсітэце — гэта гады сапраўды гвардзейскіх подзвігаў у вучобе, навуковай і грамадскай дзейнасці.

З першых дзён прабывання ва ўніверсітэце Барыс Міцкевіч нястомна займаецца навуковай работай, паспяхова спалучае выдатную вучобу з актыўнай грамадскай дзейнасцю. Ужо на першым курсе таварышы абралі яго прафоргам, на другім — ён член камсамольскага бюро аддзялення. У гэты-ж час Барыс Міцкевіч паспяхова займаецца спачатку ў навуковым гуртку журналістыкі, а потым у гуртку замежнай літаратуры.

Многія даклады Б. Міцкевіча былі прачытаны на студэнцкіх навуковых і тэматычных канферэнцыях. Асабліва высокую ацэнку атрымалі такія яго даклады, як «Вершаваны фельетон В. В. Маякоўскага», «Вобраз І. В. Сталіна ў творчасці Пабла Неруды», «Літаратура змагаюцца Карэі», «Лаўрэат Міжнароднай Сталінскай прэміі міру Жоржы Амаду», «Роля ленинскай «Іскры» ў барацьбе за стварэнне партыі новага тыпу».

Пачынаючы з другога курса, Барыс Міцкевіч — актыўнейшы член рэдкалегіі газеты «За сталінскія кадры». За выдатныя поспехі ў вучобе, навуковай і грамадскай дзейнасці на гэтым курсе Барыс Міцкевіч быў удастоен стыпендыі імя І. В. Сталіна, якую ён атрымлівае і да гэтага часу.

Зараз, паспяхова абараніўшы дыпломную работу, Барыс Міцкевіч дзейсна рыхтуецца да прадатачных выпускных дзяржаўных экзаменаў. Няма сумнення ў тым, што і гэтыя, апошнія ва ўніверсітэце студэнцкія экзамены Барыс здасць з поспехам. Парукай гэтаму настойлівасць, вялікая воля і любоў да навукі, якімі так вызначаецца наш таварыш.

На здымку вы бачыце Барыса Міцкевіча ў час абароны сваёй дыпломнай работы.

ВЫДАТНІК-АКТИВІСТ

Спакойна і ўпэўнена сустракае Леанід Ткачоў набліжаючыся экзамены. Да іх ён пачаў рыхтавацца амаль з самага пачатку навучальнага года.

— Для нас важны веды, а іх трэба набываць увесь час, — гаворыць Леанід.

Прышоў ва ўніверсітэт ён чатыры гады таму назад з Кармянскай сяродняй школы, што на Гомельшчыне. Невысокі стройны юнак з хударлявымі рысамі твару і адкрытым поглядам удумлівых вачэй прышоў на душы аднакурснікам, студэнтам аддзялення фізікі. Палюбілі Леаніда за чуласць да таварышаў, за развітасць, за сур'ёзныя адносіны да вучобы.

— Мы заўсёды займаемся ўчатырох — Самсонаў, Пішчук, Лабанок і я. Калі хто чаго-небудзь не зразумее, тут-жа высвятляем агульнымі сіламі, — расказвае Леанід. Нярэдка і спрачаемся, але жывем дружна.

Любімым прадметам Леаніда з'яўляецца фізіка. Студэнт аддае ёй

большую частку свайго часу.

— Мне здаўна цікавіць оптыка, — прызнаецца ён. — Вось, калі-б давялося на летняй практыцы працаваць у галіне оптыкі, — было-б вельмі добра.

Але Ткачук не з тых, хто замыкаецца ў сваёй спецыяльнасці. Ён знаходзіць час і для таго, каб схадзіць у тэатр, прагледзець новы кінофільм, прачытаць кнігу.

Леанід сочыць за тым, як вучацца другія студэнты-фізікі. У камсамольскім бюро аддзялення ён адказвае за арганізацыю акадэмічнай работы студэнтаў.

А на сваім курсе Леанід — стараста. І добры стараста, ужо чатыры гады нязменна выконвае свае абавязкі. Камсамольская работа прымушае Леаніда больш настойліва працаваць над кнігай, накіроўвае яго ў вучобе. Ды гэта і зразумела — камсамольскі актывіст абавязан быць прыкладам для студэнтаў.

А. ІУЧЭНКАУ.

ПЕРШЫЯ ПОСПЕХІ

24 красавіка студэнты V курса хімічнага факультэта здавалі экзамен па калоіднай хіміі. Экзамінатар, прафесар Ермоленка, застаўся вельмі задаволены адказамі студэнтаў. З 20 чалавек, здаваўшых экзамен, толькі чатыры атрымалі адзнаку «добра», астатнія — «выдатна».

Паспяхова праходзіць экзаменацыйная сесія на III курсе аддзялення біялогіі біёлага-глебавага факультэта. На першым экзамене студэнты паказалі глыбокія і трывалыя веды. 21 выдатная і тры добрыя адзнакі ярчай за ўсё сведчаць аб тым, што студэнты-біёлагі добрасумленна займаліся на працягу ўсяго навучальнага года. Выдатна здалі студэнты

гэтага курса другі экзамен (па біялогіі развіцця раслін). 23 выдатныя адзнакі і адна добрая — вось вынікі іх настойлівай вучобы.

Глыбокія і трывалыя веды паказалі на экзаменах студэнты Жэня Малышава, Нона Рагозіна, Базыль Чачуга. Яны ўжо здаюць ва ўніверсітэце шостую сесію і за увесь гэты перыяд не маюць ніводнай чацвёркі.

Не адстаюць ад трэцякурснікаў і студэнты II курса. Сёння 14 чалавек здалі першы экзамен па заалогіі пазваночных на «выдатна». Пасрэдных адзнак у іх няма. Асабліва змястоўнымі былі адказы выдатнікаў курса Тацяны Панкевіч, Ноны Анісімавай.

МАЛАДЫ ВУЧОНЫ

Апошнія минуты семінарскіх заняткаў па палітэканоміі. Малады выкладчык коротка і змястоўна па-водзіць вынікі. Нарэшце, усе пыта-

ні вырашаны, растлумачаны. Федар Васільевіч Баравік з задавальненнем пакідае студэнтаў трэцяга курса аддзялення журналістыкі.

Вучэбна-выхаваўчая работа Федара Васільевіча не абмяжоўваецца толькі семінарскімі заняткамі. Ён чытае курс палітэканоміі сацыялізма на чацвертых курсах.

У гэтым навучальным годзе Федар Васільевіч абараніў дысертацыю на тэму «Эканамічнае значэнне ўзбуйнення калгасаў». Нядаўна на навуковай секцыі сацыяльна-эканамічных навук Вучонага Савета ён прачытаў даклад «Аб прыцыпе жэ-тэрыяльнай зацікаўленасці калгасу і калгаснікаў». Даклад выклікаў вялікую цікавасць у слухачоў. Першыя малады вучоны рыхтуе даклад аб ролі сельскагаспадарчай арцы ў стварэнні багацця прадумі харчавання ў краіне, які будзе надрукаваны ў «Вучоных запісках» ўніверсітэта. Н. І. АДАМЧЫН.

У БРАТНІХ УНІВЕРСІТЭТАХ

У КІЕВЕ

З 13 па 16 красавіка ў Кіеўскім дзяржаўным універсітэце імя Т. Г. Шэўчэнкі праходзіла навуковая студэнцкая канферэнцыя, прысвечаная трохсотгоддзю ўз'яднання Украіны з Расіяй. У рабоце канферэнцыі ўдзельнічалі студэнты Ленінграда, Мінска, Вільнюса, Харкава, Днепрапятроўска, Казані, Саратава і Каўнаса.

Усе даклады, прачытаныя як кіеўлянамі, так і гасцямі, тэарэтычна абгрунтавалі багаты фактычны матэрыял і аднавідаюць патрабаванні народнай гаспадаркі. Напрыклад, работа студэнткі КДУ імя Т. Г. Шэўчэнкі Т. Сакаловай уяўляе сабой распрацоўку першай комплекснай фізіка-геаграфічнай карты УССР. Усе даклады былі праслуханы з вялікай цікавасцю і выклікалі шырокае абмеркаванне.

Нае зацікавілі прыклады арганізацыі навукова-даследчай работы Кіеўскага ўніверсітэта.

Ва ўніверсітэце цэнтрам навукова-даследчай работы з'яўляюцца кафедры. Кожны член кафедры групувае сябе некалькі студэнтаў, якія працуюць разам з ім над адной праблемай. Гэтым студэнцкай наву-

ковай рабоце надаецца канкрэтны характар. У яе паспяховым правядзенні непасрэдна зацікаўлены загадчыкі кафедраў і выкладчыкі. Акрамя таго, кіраўнік групы студэнтаў, якія распрацоўваюць вузкую праблему, мае магчымасць аказаць дапамогу кожнаму студэнту паасобку.

Рэктарату і Совету СНТ нашага ўніверсітэта патрэбна вывучыць вопыт пастаноўкі навукова-даследчай работы ў лепшых інстытутах і ўніверсітэтах краіны, абмеркаваць і ўкараніць яго ў нас.

У Кіеўскім універсітэце навуковая работа цесна звязана з вучэбнай, і гэта правільна. Кожная курсавая або дыпломная работа павінна насіць творчы і даследчы характар. Курсавая, дыпломная работа, даклад у навуковым гуртку павінны ўяўляць сабой распрацоўку больш ці менш шырокай, але адзінай праблемы.

Свабодны час мы прысвяцілі агляду сталіцы братняй нам Украіны. Горад у гэтыя дні прыгожы, як ніколі. Усё сведчыць аб набліжэнні знамянальнай даты: і рыштаванні, якія здзімаюцца з цудоўных будынкаў на Крэшчаціку, і прыгажосць з кожным днём над кланатлівай рукоў кіеўлян шматлікія сады і паркі,

і ўпрыгожванне самога будынку ўніверсітэта. Канферэнцыя, сяброўства, якое завязалася ў Кіеве, сведчаць, што сувязі студэнтаў розных ВНУ краіны мацнеюць з кожным годам.

С. ПОЛЬСКИ,
студэнт V курса геалага-геаграфічнага факультэта.

У ВІЛЬНЮСЕ

Час, які мы правялі ў літоўскіх сябраў, надоўга застаецца ў памяці. Мы яшчэ раз сутыкнуліся з яркімі прыкладамі мацнеючага сяброўства студэнтаў розных нацыянальных вузаў краіны. У залах, дзе праходзілі паседжанні канферэнцыі, гучалі руская, беларуская, украінская, літоўская, эстонская, грузінская і іншыя мовы. Завязваліся цікавыя гутаркі, цёплыя сяброўскія размовы. Мы адчувалі сябе, як дома.

Праз некалькі дзён удзельнікі канферэнцыі знаёміліся з асабліва сямі архітэктуры Вільнюса, з яго старажытнымі помнікамі, аглядалі лабараторыі і памяшканні для навуковай работы ва ўніверсітэце.

Асабліва нас зацікавіла навукова-даследчая работа студэнтаў фізіка-матэматычнага факультэта. Мы з задавальненнем адзначылі, што амаль усе студэнцкія навуковыя работы высокія па якасці, звязаны з па-

трабаваннямі народнай гаспадаркі. Ва ўніверсітэце многа маладых выкладчыкаў, якія групуюць вакол сябе здольную да навуковай работы студэнцкую моладзь. Аб цікавасці студэнтаў універсітэта да навукова-даследчай работы гаворыць той факт, што кожны даклад, прачытаны на канферэнцыі, выклікаў жывы інтарэс аўдыторыі, шырокае і гарачае абмеркаванне.

Літоўскія сябры прасілі нас перадаць гарачае сяброўскае прывітанне студэнтам нашага ўніверсітэта і пажаданне поспехаў у даследчай рабоце.

Р. ЖБАНКОУ,
студэнт V курса фізіка-матэматычнага факультэта.

У ТАРТУ

У красавіку гэтага года ў складзе дэлегацыі нашага ўніверсітэта я пабыў на VIII студэнцкай навуковай канферэнцыі Тартускага ўніверсітэта. На канферэнцыю з'ехаліся студэнты з Масквы, Ленінграда, Тбілісі, Казані, Харкава і інш. Усіх нас з сяброўскай увагай і вялікай гасціннасцю прынялі студэнты старэйшага ўніверсітэта краіны.

У час канферэнцыі, якая працягвалася 7 дзён, працавалі секцыі грамадскіх, юрыдычных, фізіка-

матэматычных, хімічных, гісторыка-філалагічных, біялагічных і тэаграфічных, медыцынскіх навук, секцыя фізічнай культуры.

З работай эстонскіх студэнтаў біёлагаў мы пазнаёміліся бліжэй.

Трэба адзначыць любоў і дэспартыўную ўвагу, з якой яны вывучаюць родны край, яго расліны і жывёлы свет. У значнай меры дзякуючы студэнцкай навуковай дзейнасці Эстонія займае адно з першых месцаў па вывучэнні прыродных багаццяў. Аднак, нам здаецца, што біёлагам Тартускага ўніверсітэта трэба ставіць больш работ эксперыментальнага характару, а нам вельмі цікава іх імкненню да глыбокага пазнання роднай прыроды і культуры іх работ.

У час прабывання ў Тарту мы завязалі добрую творчую дружбу з эстонскімі студэнтамі, пазнаёміліся з Тарту — горадам студэнтаў, працавалі віднейшыя людзі Расіі — астраном Струве, біёлаг Бэр, выдатны хірург Пірагоў.

Мы верым, што дружба нашага ўніверсітэта будзе яшчэ больш развівацца.

Ю. ДАРОЖНИН,
студэнт IV курса біяфака.

ЛІСТЫ НАШЫХ СЯБРОЎ

Студэнтам філалагічнага факультэта БДУ імя В. І. Леніна

Дарагія сябры!

Вам піша група студэнтаў трэцяга курса рускай філалогіі. Наша ўвага жадае перапісвацца з вамі, асабліва, як вы вучыцеся, якую работу вы робіце ў ўніверсітэце, якія цяжкасці сустракаюцца і як пераможце іх.

Дарагія сябры! Мы ідзем па вясняны шляху. Цяпер наш народ будзе процістаяць жывым і мёртвым асноў соцыялізма ўдзельнікам ідэімітрэўскай моладзі. Наша агульная задача—авалодаць рускай мовай, тэорыяй марксізма-ленінізма, ідэяй сапраўдныхых выхаваўцамі пакалення. Наша першая агульная задача—руская мова і літаратура. Таму мы вучым рускую мову, засваіваем яе, вывучаем і ўзбагачаем слоўнікавыя і выразныя словы і выразамі. Мы вучым нашу балгарскую мову, літаратуру. Да гэтага часу мы вучым тэорыю балгарскай літаратуры, літаратуру да вызвалення балгарскай мовы, сучасную балгарскую мо-

ву. Цяпер мы прыступілі да вывучэння сучаснай рускай мовы, рускай класічнай літаратуры, працягваем засваенне граматыкі рускай мовы.

Некалькі тыдняў назад мы былі на практыцы ў сярэдняй школе. Практыка дала нам многа карыснага. Мы павінны былі паказаць, наколькі трывала засвоілі матэрыял, каб ўмець прымяняць яго практычна. Дарагія сябры! Мы жадаем ведаць, якія дысцыпліны вучыцеся вы, і не толькі гэта, а наогул жадаем ведаць аб вашым жыцці, аб вашай рабоце.

Мы будзем чакаць адказу.

Пасылаем усім вам нашы гарачыя сяброўскія прывітанні. III курс філалогіі, Дзяржаўны ўніверсітэт, горад Сафія.

Атанаска Тенева Атанасавы
Антоніна Тодорова Антонова
Веліслава Лагіева Антонова
Марыя Лінова Дзімітрава
Стоянка Радова Мінкоўска.

15 сакавіка 1954 г.

А. КАНДЫБА, студэнт II-га курса гістарычнага факультэта, старшаму піонерважатаму 42-й сярэдняй школы імя В. Г. БЕЛІНСКАГА.

Дарагі сябра!

—слава, вучыся на II курсе і цябе вітаць, савецкі камса-

жыву ў горадзе Левіце, гэта ўдні Чэхаславацкай Рэспублікі. У многіх у нашым класе разумеюць аб вашым жыцці. Я чытаў артыкул у «Пионерской правде» на рускай мове мы вучыліся на рускага паэта Лермантава,

мы чыталі яго верш «На смерць паэта».

Напішы мне, як ты жывеш у сваім горадзе. Напішы мне, у якіх ты гурткі ходзіш.

Я веру, што ты мне напішаў пісьмо, і будзем разам дружны.

З камсамольскім прывітаннем, я цябе вітаю.

Мой адрас чэхаславацкі:

Мілан Яворскі, 11-годняя сяродняя школа, II курс, горад Левіце, ЧСР.

ВЫСОКАРОДНАЯ СПРАВА

Агітатарам сярод маладых рабочых аўтазавода мы з Галей Сускевіч першы год. Калі даведаліся, назначаны агітатарамі, крыху зацікавіліся: «Ці атрымаецца? Ці зможам зацікавіць рабочых сваямі тэарыямі?»

Першая паездка ў інтэрнат аўтазавода... З хваляваннем адкрывалі першы ў пакой: «Як нас сустрачаюць? Бачым радасныя, вясёлыя твары рабочых, якія ўжо былі на працы аб нашым прыездзе, і заспакаіваемся.

Знаёмліліся з жыхарамі пакоя. Галоўнае завязвалася свабоднае гутарка. Рабочыя расказвалі аб сваіх справах. Мы даведаліся, як яны працуюць свабодна, чым цікавяцца. Мы, у сваю чаргу, расказалі ім аб нашым універсітэце. Наступнае гутарка перайшла на літаратурныя тэмы, пасля пагаварылі аб міжнародных стасунках.

Першыя паездкі да рабочых сустракаліся пошукамі новых, найцікавейшых і даходлівых формаў гутаркі. Былі выпадкі, калі, закончыўшы гутарку, мы адчувалі сябе задаволенымі.

На першы погляд усё ішло добра. Але заўсёды добрадумленае распрацаванае тэмы гутарак і добра ведалі, чым мы будзем гаварыць у наступны раз. Рабочыя ў час гутаркі не мелі ціха і, здавалася, слухалі жыва. Але пытанні ўвядзення гу-

таркі яны задавалі мала, наш расказ слухалі з абыякавымі тварамі.

Мы не маглі прымірыцца з такім становішчам. Рашылі шырэй выкарыстоўваць мастацкую літаратуру. Але пазней мы ўбачылі, што і гэтага недастаткова для работы агітатара.

Аднойчы вечарам Галей Сускевіч праводзіла гутарку аб І. А. Крылове. Яна расказвала аб жыццёвым і творчым шляху рускага байкапісца, а потым пачала чытаць яго байкі. Слухачы ажывіліся. Яны дружна абмяркоўвалі кожную байку.

Здавалася, што гутарка ўдалася, але мы адчувалі, што чагосьці не хапае. Праз некалькі дзён мы зразу мелі, у чым быў недахоп нашай гутаркі. Яна была некалькі адцягнутай, чыста літаратурнай. Мы не здолелі зрабіць яе надзейнай, не звязалі з жыццём і бытам саміх рабочых. Тады яна мела б не толькі пазнаваўчае, але і выхаваўчае значэнне.

Праз некаторы час наша работа пайшла значна лепш. Успамінаецца, як перад выбарамі ў Вярхоўны Совет СССР мы праводзілі гутарку аб савецкай выбарчай сістэме і аб выбарчых сістэмах капіталістычных краін. Гутарка прайшла вельмі ажывлена. Слухачы цікавіліся, як удзельнічаюць у выбарах рабочыя капіталістычных краін, ці могуць яны быць выбранымі ў вярхоўныя органы ўлады і т. д. Затым я прачытала нарыс аб выбарах Эйзенхаўэра ў Злучаных

Калі зірнуць на выданне гэта, Ясна ўсякаму без сумнення, Што кніжкі для кожнага з трох партрэтаў Ёсць самае лепшае афармленне!

Гімнастычныя спаборніцтвы

Чацвёрты год падрад гімнасты і акрабаты нашага ўніверсітэта заганяюць першае месца ў спаборніцтвах па гімнастыцы, якія складаюцца з комплекса: спартыўная гімнастыка, мастацкая гімнастыка і акрабатыка. З трынаццаці першых месцаў у спаборніцтвах нашы спартсмены занялі восем, забяспечыўшы сур'ёзную перамогу па гэтай віду спорту. Спаборніцтвы паказалі ўзростае спартыўнае майстэрства студэнтаў універсітэта. Два ўдзельнікі ўніверсітэцкай каманды выканалі норму I-га разраду, 9—II-га і некалькі чалавек—трэцяга.

На прыз адкрыцця сезона

У перадавыя дні прайшлі спаборніцтвы лёгкаатлетычных каманд спартыўнага таварыства «Навука», прысвечаныя адкрыццю летняга спартыўнага сезона.

Ва ўпартай барацьбе калектыву спартсменаў універсітэта заняў першае месца і атрымаў ганаровы прыз.

Прывітанне украінскіх студэнтаў

Дарагія таварышы Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя В. І. Леніна!

У гэты 300-годдз ўз'яднання Украіны з Расіяй мы, студэнты-матэматыкі Кіеўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Т. Г. Шэўчэнка, праводзім прагект на маршруце: Кіеў — Мінск — Масква — Харкаў — Кіеў.

Наш прагект праходзіць ў дні, калі ўкраінскі народ разам з усімі народамі Савецкага Саюза сустракае вялікае свята новымі працоўнымі поспехамі. Камсамол Украіны ідзе ў першых радах будаўнікоў камуністычнага грамадства. Адказваючы на заклік нашай партыі і ўрада, 11 тысяч маладых будаўнікоў камунізма выехалі на асваенне цалінных і залежных зямель. Многа маладых механізатараў было накіравана ў сельскую гаспадарку рэспублікі і Савецкага Саюза.

Камсамольцы Кіеўскага дзяржаўнага ўніверсітэта сустракаюць свята 300-годдзя ўз'яднання двух братніх народаў новымі поспехамі ў працы і камсамольскім жыцці. Больш 5 тысяч студэнтаў універсітэта здалі змінную сесію на «добра» і «выдатна». На высокім ідэйна-палітычным узроўні прайшлі тэарэтычная і навуковая канферэнцыя, прысвечаныя гэтай знамянальнай даце.

Новымі спартыўнымі дасягненнямі сустракаюць вялікае свята спартсмены-камсамольцы ўніверсітэта. Мы заслужана ганарымся выхаванцамі камсамольскай арганізацыі нашага ВНУ — чэмпіёнам Савецкага Саюза, прызёрам Алімпійскіх іграў Ігарам Емчыком, чэмпіёнам Савецкага Саюза 1953 года па шашках Юрыем Міцягіным, рэкардсменкай свету, абсалютным чэмпіё-

Абмен мастацкай самадзейнасцю

Нашу мастацкую самадзейнасць ведаюць не толькі ва ўніверсітэце, але і ў другіх вышэйшых навуковых установах Мінска.

Калектывы мастацкай самадзейнасці ўніверсітэта наладжваюць творчыя сустрэчы з калектывамі другіх інстытутаў і прадпрыемстваў. Праведзены абменныя канцэрты з Мінскім аўтазаводам. Драмкалектыву ўніверсітэта паспяхова паставіў спектакль «Не называючы прозвішчаў» у Беларускай політэхнічным інстытуте. Удзельнікі драматычнага гуртка БНУ ў сваю чаргу паказалі студэнтам універсітэта п'есу В. Макаёнка «Выбачайце, калі ласка!»

нам СССР па парашутнаму спорту Нэлай Швейнавай і інш.

Дастойную спартыўную змену выдучым спартсменам выхоўвае камсамольская арганізацыя, цяпер больш чатырох тысяч спартсменаў займаюцца спортам, каля 500 чалавек сталі ў гэтым годзе разраднамі па розных відах спорту.

Спартсмены-камсамольцы прыступілі да будаўніцтва спартыўнага гарадка ля будынка ўніверсітэта.

У маі ў нашым Кіеве, як і ва ўсёй краіне, будзе праходзіць святкаванне 300-годдзя ўз'яднання Украіны з Расіяй. У гэтыя дні камсамольцы—спартсмены ўніверсітэта будуць праводзіць спартыўнае свята, прысвечанае гэтай вялікай даце. Студэнты нашага ўніверсітэта і госці ўбачаць выступленні нашых гімнастаў і лёгкаатлетаў, веласіпедыстаў і акрабатаў, вайейбалістаў і баскетбалістаў. Больш 100 спартсменаў прымуць удзел у святкаванні. 16 мая па вуліцах Кіева будзе праведзена эстафета факультэтаў універсітэта ад старога будынка ўніверсітэта да месца будаўніцтва новага ўніверсітэта.

Таварышы! Запрашаем Вас наведаць наш горад у дні ўсенароднага свята 300-годдзя ўз'яднання Украіны з Расіяй.

Новымі поспехамі ў нашым камсамольскім жыцці, у вучобе, новымі спартыўнымі дасягненнямі сустранем усенароднае свята.

Няхай жыве вялікая дружба народаў СССР, якія ідуць пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі Савецкага Саюза да камунізма.

Няхай жыве дружба студэнтаў братніх рэспублік Савецкага Саюза!

Камітэт ЛКСМУ КДУ
імя Т. Г. Шэўчэнка.

Наш Паўлючэнка ўпарта, цвёрда,
Штогод імкне да новай мэты,
Б'е свае ўласныя рэкорды—
Рэкорды ўніверсітэта.

Малюнк Э. КАЛЯДЭНКА

Л. ШРУБОК,
студэнтна філфака.

Літаратурная старонка

ЗАХВАРЭЎ

(урывак з апавядання)

★ ★

Ва ўніверсітэт Толя прыйшоў толькі на другую лекцыю. Быў якраз пералынак. Схіліўшыся над кнігамі, у аўдыторыі сядзела некалькі чалавек. Стараста курса Аня Гарчакова глядзела ў журнал і ставіла кропкі супроць прозвішчаў тых, хто не з'явіўся на першую лекцыю. Яна дзакорліва і запытальна глянула на Толю. Хлапчына крыху пачырванеў: вельмі-ж неахвота было крыўдзіць гэтую ціхую дзяўчынку з блакітнымі вачыма і амаль белымі косамі, «нашу Анечку», «Анюціны глэзкі», як яе ласкава звалі ўсе завочна. Яна была нібы само сумаенне на курсе — сарамлівая, прыгожая дзяўчынка.

— Анечка! Не праспаў, не думай... Важная прычына была: Нікалай ляжыць зусім, урача выклікалі...

— А што з ім?... — нябесна блакітныя вочы Анечкі спалохана раскрыліся.

Адразу вакол Толя збіўся натоўп студэнтаў. У аўдыторыю зайшла Тамара. Толя расказаў, у якім стане знаходзіцца Нікалай. Адразу вырашылі схадзіць да яго, праводаць. Выбраві дэлегацыю з трох чалавек.

Лекцыю слухалі дрэнна, узбуджана перашэптваліся паміж сабой.

Тамара, хоць і раскрыла шытак і трымала напачатку ручку, нічога не чула і не бачыла. Перад вачыма стаў мільёнамі: Нікалай хістаўся выходзіць пасля сходу з аўдыторыі, а потым кідаецца ўніз па лесніцы, як кідаюцца ў пропаць...

Ужо тады яна адчула ўсёй душой, што сход дапусціў вялікую, можа нават непапраўную памылку. Трэба было пачакаць з вымоваў... Хапіла-б я яго і гэтай вялікай размовы на сходах. Ён-жа хваравіта самалюбівы... А яны паступілі з Колея як сапраўдныя бюракраты: да гэтага не заўважалі, што з ім робіцца, а потым адразу — як доўбняй па галаву — трах вымову!...

А хто бюрократ? Хто?... Увесь сход — дзвесце чалавек?... Не... Не тое... Але і сход вінаваты: ён ператварыўся амаль у машыну — прагаласавалі і ўсё. Хлусіш, Тамара... Сама-ж падлічвала, колькі чалавек устрымалася. Значыць, яны таксама засумняваліся ў правільнасці прапановы — даць вымову... Ну, а астатнія сходы то сумна праходзяць? — Сумна... Старасты і групоргі выступалі, кідаючы ў залу агульныя словы, а астатнія забяруцца на апошнія парты і чытаюць раманы, шэпчуцца, туды-сюды пісульткі перадаюць... Усё ідзе міма вушэй, аб'яддзецца, абы выканаць гэтую цяжкую нагрукку... Сумна!

А вінаваты ў гэтым усе члены бюро і нават сам сакратар... Іланы... Бясконцыя паседжання... А справы жывой няма...

А як жыве студэнт? Якія ў яго матэрыяльныя ўмовы? Чым цікавіцца, захапляецца? Як праводзіць час, што думае?... Так! Нават і што думае, які густ у чалавека!.. Можна і не прыйшлося-б тады выклікаць з універсітэта аднаго студэнта якраз за амаральныя паводзіны, хуліганства... Ніхто не цікавіўся...

Атрымоўваецца: «захварэў» член калектыва — пазбаўляюцца яго... Ампутацыя замест лячэння!

Эх, Тамара, Тамара! Ды ты-ж сама нават не гаварыла з Нікалаем, хоць бы адзін на адзін. І толькі потым ужо спахвацілася, калі з камітэта камсомола перадалі на курс

паперку, якую напісаў туды Нікалай, і пасля якой прыйшлося пісаць фельетон. А з ім можна і трэба было пагаварыць раней. Не пайшоў на суботнік — хай растлумачыць перад групай, чаму. Адказаўся выканаць даручэнне камсомольскага бюро курса — прымаць меры. «Я не абавязан пісаць заметкі ў курсавую газету» — за гэтыя словы трэба было ўжо сур'ёзна гутарыць з ім. Ён-жа член групы, а не толькі адказны за спартыўную работу ад профсаюзага бюро факультэта.

Учора давялося Тамары ўспомніць аб Нікалаі ўсё і расказаць камсомольскаму сходу. Выкладаючы факты, яна не думала, што можа так скончыцца. Была і другая прычына... Ёй не хацелася, каб хто-небудзь падумаў, што яна выгараджае Нікалая, і, моў, вядома, чаму... «Пабаялася, значыць... А яшчэ камсомолка... А чаму-б было не вынесці сваю прапанову, якое спатканне даць Нікалаю?... Не трэба было забываць, што ўжо пасля фельетона ён хадзіў, як атручаны».

Некалькі разоў збіраліся з Толью падыйсці да яго і сардэчна пагутарыць, што фельетон пісалі яны толькі таму, што хацелі ўратаваць яго, што хацелі ад душы пазбавіць яго ад памылак. А ён уцёк...

...Не чыталася. Сюжэт рамана здаваўся надуманым, сумным, а ўчыны герояў незразумелымі, недарэчнымі...

І так проста ляжаць — не выглядыш, хоць і хворы. На сэрцы пустата... Нейкая млявасць. Учарашняе здавалася цяжкім сном...

Тамара... Не кахас, мабыць, яго... Дарэмна адкрываў ёй душу тады, у кіно... «Які-ж мы фільм глядзелі?... Не помніцца... Нешта пра каханне... Харошае...»

Кот нейкі ў галаву лезе... Чакай! Ды гэта-ж з карыкатуры... У факультэцкай газеце было намялявана: двое паміж косяк ганюцца за катом, а з-за сцяны быццам наглядае ён, Нікалай Шыбілаў, і тут-жа строчыць на сяброў «данос» у камітат камсомола. Моў, сістэматычна не даюць снаць на начах...

Да чаго дакаціўся... ты, былы камсомольскі ваяка! Няўжо гэта было на самай справе? — Было, Нікалай... Але гэта яшчэ нічога. Галоўнае ў фельетоне «Справа з катом»... У ім прыводзіцца факты, калі ён грубіў з аднакурснікамі. Адарваўся ад калектыва... Кар'ерыст... Перад выбарамі ў профбюро праводзіў «агітацыйную кампанію»: «Галасуйце за мяне — будзеце забяспечаны інтэрнатам». Дзеяч!.. Залішне многа браў на сябе, воль і падарваўся... Дурань ты, дурань...

Які-ж з цябе спартсмен?... Што за карысць з таго, што ты чэмпіён на боку універсітэта?... Наслалі ў падшэфную школу ФЭН арганізаваць спартыўныя гурткі — фармальна арганізаваў, надаваў абмундаванне... Ого, яшчэ як распісаў перад вучнямі іх будучыя заняткі! Помніш, як гарэлі ў юнакоў вочы жадааннем распачаць адразу трэніроўкі?... А больш і не

пайшоў туды, замітусіўся, забігаўся... Увесь універсітэт падвёў...

Кінуць універсітэт і ехаць... у вёску, а можа ў другі інстытут? А якое маю я права кідаць тое месца, дзе столькі вучыўся, і кідаць з паганай славай — кар'ерыста, няздольнага работніка? Ну, дапусцім, што прыедзеш у вёску... А як зірнеш у вочы бацьку?... Старэнькі ён ужо... Колькі яму прыйшлося перанесці ўсяго, каб вывучыць усіх, паставіць на ногі, забяспечыць неабходным!

Раптам пачуўся лёгкі стук у дзверы. Нікалай схамануўся і хрыплым голасам папрасіў зайсці. У дзвярах паказаліся Толя, Аня, а потым Тамара... Нікалай сумеўся, пачаў нялоўка папраўляць скамечаную коўдру. Не ведаў, куды дзець рукі, якія раптам здаліся яму вельмі вялікімі і нязграбнымі.

Дэлегаты, як быццам не заўважылі яго збынтэжанаасці, пачалі распрацаваць. У вочы Тамары кінуліся загарэлыя рукі Нікалая, быццам ён толькі што прыйшоў з пляжа. Яго бледнаваты твар здаўся ёй незвычайна прыгожым. Забітаваная шыя асляпляла белізной. Гэта надавала Нікалаю жаласны выгляд, і Тамары раптам стала вельмі шкада яго, зашчымеў сэрца...

Усё доўга маўчалі, не ведаючы, як пачаць гаворку.

— Ой, хлопцы! Ну як вы жывеце — на сталае непрыбранна, кнігі валяюцца ўсюды, — набралася нарэшце смеласці Анечка. Яна прыдчыніла фортачку, пачала спрытна завіхацца: баля стала і тумбачак, наводзячы парадка.

— Колькі мы холоду нанеслі — страх... — стараючыся гаварыць бадзёра, прамовіла Тамара, абы каб не маўчаць, бо маўчаць ёй было асабліва цяжка...

Стараючыся не зірнуць на Нікалая, яна пачала раскручваць пакункі з рознымі прысмакамі і раскладаць іх на сталае.

Толя таксама не ведаў, што рабіць... Браўся дапамагаць то Ані, то Тамары. Потым узняў папярковы мяшчак з яблыкамі і весела сказаў:

— Кажуць, што хвораму нельга есці кіслага і салодкага... Глупства! — Я некалі хварэў, дык ведаю: колькі фруктаў знішчыў! Папробуй, Коля... — ён працягнуў Нікалаю яблыка.

— Ой, Толькі!.. Хвораму... Мёрзлае! Перапалохана Анечка выхапіла з рук Толя яблыка і адразу густа пачырванела ад такой рашучасці.

— Выбачайце, Толя... — прашапталі яна, яшчэ больш засароміўшыся і апусціўшы вочы.

У гэты час пачуліся прыглушаныя рыданні. Усё разгублена азірнуліся, Нікалай адварнуўся да сцяны, закрывшы падушкай галаву. Плечы яго трэсліся... Ён плакаў, на-дзіцчаму, з ухліпамі...

Некаторы момант усе былі нібы атаманы. Нечакана Тамара закрыла твар рукамі, кінулася на грудзі Ані і таксама заплакала. Спалохана Анечка глядзіла густыя чорныя валасы Тамары і ледзьве стрымлівала сябе, каб таксама не заплакаць. Яна шэптала:

— Нічога, Тамара... Усё будзе добра...

Не дагадвалася яна, што гэта былі слёзы сапраўднага лічасця.

— Ну і жанчыны... — Толя некалькіх махаваннем і выйшаў на калідор.

П. МІСЬКО.

АЛЕКСА ЮШЧАНКА

СУСЕДЗІ

Павярталіся з вайны
Сябры-пабрацімы,
Шчырай дружбе франтавой
Век квітнець між імі.

У сваім усе краю —
У рабоце, што ў баю!

З іх адзін — каля Дзясны,
Другі — каля Сожа.
— Слухай, браце! Мы табе
Лесам дапаможам.

— Друга лёгка пазнаю —
У рабоце, што ў баю!

Хаты новыя ўзраслі —
Хто не заглядзіцца!
— Чуеш, дружа, сартавая
У мяне ёсць пшаніца!

Дапамогу падаю
У мірны час, як у баю!..

І жывуць сабе вось так
Добрыя суседзі:

Той на Сож, той на Дзясню
Гасцяваць прыедзе.

Мірна люд жыве ў краі
У рабоце, што ў баю!

Хоць сябруюць так яны,
Ды ўсяго бывае,
І сусед парой як след
Друга прабірае.

— Штось адстаў ты,
не ўтама,
Падцягніся, што ў баю!

Маці-партыя, цябе
Песня праслаўляе,
І братоў-народаў дружба
Кветкай расцвітае.

Дружым мы ў сваім краі
І ў рабоце, і ў баю!

Пераклад з украінскага
А. МАЖЭЙКА

ПОКЛОННИК ТРАМВАЯ

Пешком я ходил до вчерашнего
дня,
Ездил, как исключенье.
Теперь же вдруг захватило
меня
трамвайное передвижение.

иной тому — скрываю не скрываю —
ни снег, ни морозный вечер,
Гем более, не красавец-трамвай...

Обыкновенная встреча!
Иду после лекций вчера я домой,
Мороз за щёки кусает,
Как раз остановка.

Трамвай как раз мой.
Сажусь (вернее: влезая).
Народу — яблоку негде упасть.
Свободно одно лишь сиденье.

Кондуктор —
воля вагона и власть —
обходит свои владенья.
Монета течёт в её сумку —
вниз,

а вверх, к пассажирам, —
билеты.

Решаю:
раз место свободно — садись,
пока кондуктора нету!

Теперь управляю посадкою я:
рычаг — и закрылись дверцы.
Подходит девчина,
лукаво смеясь.

Взглянул я —
замерло сердце...

Почувствовал:
к щекам прилила кровь,
в мыслях —

сплошной беспорядок.
Бывают такие взгляды без
слов,

когда и слов-то не надо!
Не скоро нашелся,
мысли связал —

Совсем растерялся, словом.
...Давно позади остался вокзал
и остановка «Свердлова».

А мне улыбалось девичье лицо,
хотелось идти за ней следом...
И только когда миновали
кольцо,

у нас завязалась беседа.
Любовь «прогулялась»
была у меня —
об этом весь курс наш знает.

Теперь же я —
со вчерашнего дня —
страстный поклонник трамвая.

А. ХАРКЕВИЧ.

МЛАДШИЙ БРАТ

Мальчик вырос, и от брата
Нынче нет покоя мне:

Это правда, что когда-то
Ты сражался на войне?

Почему тебе не дали
Главных боевых наград?

Почему одни медали?
Ты солдат или сержант?

Но сильней всего, похоже,
Взволновал его ответ.

Что и мне в те годы тоже
Маловато было лет...

Что деревней разоренной,
Где гремел жестокий бой,

Полк прошел краснознаменный
И забрал меня с собой,

Как других мальчишек многих,
Что в родном своем краю

Потеряли в дни тревоги
Отчий дом свой и семью...

Про мальчишек этих книжки
Сочиняются сейчас...

На меня глядит братишка,
Словно видит в первый раз.

И теперь, когда ребята
К нам играть приходят в дом,

Сто историй я от брата
Слышу о себе самом.

Он расскажет им такое,
Все как в сказке, изменяя,

Будто в мире нет героя,
Легендарнее меня!

В. Е.

ПЕРВЫЙ СЛЕД

Здесь обжитого места нету,
Куда ни глянешь — снег да слякоть.

Но здесь задолго до рассвета
Прошел отважный человек.

И в первый раз в краю безлюдном
Он засветил огонь в окне...

Так что с того, что было там
Ему идти по целине!

В пургу, навстречу ветру заложен
Не видя в небе ни звезды...

Зато теперь видны другому
Его глубокие следы!

В. Е.